

ת"פ 11843/03/20 - מדינת ישראל נגד סולומון בייך- בעניינו, שגיא מדמון - לא בעניינו, יעקב שוקרון - לא בעניינו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 11843-03-20
18 פברואר 2021

לפני כב' השופט יובל ליבדרו

מאשימה

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד אסף בר יוסף

נגד

נאשמים

1. סולומון בייך- בעניינו
ע"י ב"כ עו"ד עדן כוכבי ועו"ד בן יהודה
2. שגיא מדמון - לא בעניינו
3. יעקב שוקרון - לא בעניינו

גזר דין לנאשם 1

1. הנאשם 1 (להלן: "הנאשם") הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום המתוקן בשנית בעבירות של סיוע להחזקת נשק והפרעה לשוטר, עבירות לפי סעיפים 144(א) רישא + סיפא + 31 ו- 275 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

כתב האישום

2. מעובדות כתב האישום המתוקן בשנית עולה כי עובר לתאריך 19.02.2020 סמוך לשעה 01:00 לפנות בוקר, החזיק נאשם 3 ברכב מסוג פיג'ו (להלן: "הרכב") שני כלי-נשק שבכוחם להמית אדם. האחד נשק גנוב שנגנב מבעליו בשנת 2011 מסוג חצי אוטומטי (CZ) ובתוכו מחסנית שהכילה 8 כדורים בקוטר 9 מ"מ והשני נשק מסוג Retay שהוסב כך שניתן לירות דרכו תחמושת קליעית ומחסנית שהכילה 14 כדורים בקוטר 9 מ"מ התואמת לנשק המאולתר. הנאשם והנאשם 2 היו מודעים כאמור להחזקת כלי-הנשק על ידי הנאשם 3.

במועד הנ"ל, נהג הנאשם ברכב בחניית כורכר בעיר אשקלון כשנאשמים 2 ו-3 ישבו במושב האחוריים ברכב. שוטרים שהיו באותה עת בסיור שגרתי כשהם נוסעים בניידת משטרתית הבחינו ברכב והחליטו לבצע בדיקה שגרית משהתעורר חשדם. אחד השוטרים הדליק את האורות הכחולים בניידת וכרז לרכב לעצור בצד.

הנאשם בתגובה הגביר את מהירות נסיעתו ולא נענה לקריאת השוטר. השוטרים הגבירו אף הם את מהירות נסיעתם ונסעו בצמוד לרכב מאחור. במהלך הנסיעה המתוארת לעיל, השליך נאשם 3 מהחלון האחורי של הרכב את שני כלי-הנשק והמחסניות וכל שלושת הנאשמים המשיכו בנסיעה במטרה להימלט מהשוטרים. לאחר זמן קצר הרכב התחפר בקרקע ועקב כך נעצר. השוטרים הזעיקו תגבורת ובמקביל צעקו לעבר הנאשמים שהם מעוכבים. שני כלי-הנשק והמחסניות אותרו ונתפסו במקום בו הושלכו.

3. הנאשמים 2 ו-3 נדונו במסגרת הסדר טיעון "סגור" ודינם נגזר ביום 15.12.2020 בהתאם להסדר. על הנאשם 2, שהורשע בעבירות דומות לאלו שבהן הורשע הנאשם (סיוע להחזקת נשק והפרעה לשוטרי) נגזר עונש של 14 חודשי מאסר (בניכוי ימי מעצרו), מאסרים מותנים וקנס בסך 10,000 ₪, ועל הנאשם 3, שהורשע בעבירות של החזקת נשק והפרעה לשוטרי, נגזר עונש של 23 חודשי מאסר (בניכוי ימי מעצרו) במצטבר לעונש מאסר אחר אותו הוא ריצה, מאסרים מותנים וקנס בסך של 5,000 ₪.

תסקירים

4. בעניינו של הנאשם התקבלו שני תסקירים של שירות המבחן.

מהתסקיר הראשון (מיום 29.11.2020) עלה כי הנאשם כבן 24, רווק, התגורר עם הוריו באשדוד, סיים 12 שנות לימוד במקצוע של מכונאות רכב, סיים שירות צבאי מלא ולאחר שחרורו עבד בעבודות מזדמנות.

הנאשם הודה בפני שירות המבחן בביצוע העבירות אך התקשה לשתף באופן מעמיק אודות נסיבות האירוע, צמצם את חלקו וטשטש את אחריותו לאירוע. הנאשם סיפר כי אסף את הנאשמים 2 ו-3 כשביקשו ממנו טרמפ, כי לא ידע שהם מחזיקים בכלי-הנשק וכי ברח מהניידת בשל חששו מהמשטרה על רקע מוצאו האתיופאי.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם טרם גיבש את זהותו האישית כבוגר וכעצמאי, כי הוא נעדר מטרות ברורות ביחס לעתידו, כי יש לו קושי לפתח אמון על רקע מפגשים עם גורמי אכיפת החוק, כי הוא בעל דפוסיים של סיכון ופריצת גבולות, כי הוא מתקשה בהפעלת שיקול הדעת ובבחינת ההשלכות של תוצאות מעשיו.

נוכח התרשמות זו, העריך שירות המבחן כי קיים סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד. שירות המבחן הוסיף כי בקשר עמו, הנאשם שיתף פעולה ושיתף בקשייו באופן מצמצם. כן התרשם שירות המבחן כי הנאשם מבטא עייפות מההליך המשפטי.

לצד האמור, שירות המבחן התרשם כי ההליך הפלילי מהווה גורם מרתיע עבור הנאשם, כי הנאשם מצר על המציאות אליה נקלע, כי לנאשם כוחות חיוביים לתפקוד תקין וכי נוכח הסכמתו להשתלב בהליך טיפולי קיים סיכוי לשיקום ולהימנעות מעבירות עתידיות.

נוכח האמור, שירות המבחן המליץ לדחות את הדיון למשך ארבעה חודשים, וזאת כדי לבחון את שילוב הנאשם בקבוצה טיפולית.

מהתסקיר השני שהוגש (מיום 13.12.2020) עלה כי שירות המבחן קיבל דיווח מיחידת "מעוז" שהנאשם המצוי במעצר בפיקוח אלקטרוני הפר מספר פעמים את תנאי מעצרו. ההפרות באו לידי ביטוי בהימצאות הנאשם בבית החלופה ללא מפקחים, בניגוד לתנאים שנקבעו בעניינו. הנאשם הסביר ההפרות בכך שאמו ואחיו

האמורים לפקח עליו, מצויים בשעות היום בעבודה.

באשר להליך הטיפול, שירות המבחן מסר כי הוצע לנאשם להשתלב בהליך טיפולי במסגרת קבוצת עצורי בית אך זה סירב בטענה כי אינו מעוניין להמתין עד שיתפנה מקום לצורך שילובו בקבוצה והוא מבקש כי ייגזר דינו.

נוכח האמור חזר שירות המבחן מהמלצתו לשלב הנאשם בהליך טיפולי והמליץ לגזור את דינו מבלי שמסר המלצה עונשית כלשהי.

5. ביני לביני, הנאשם נעצר במסגרת בקשה לעיון חוזר שהמאשימה הגישה עקב הפרת התנאים על ידי הנאשם. הואיל והבקשה הוגשה לאחר הכרעת הדין, זו נידונה על ידי. בדיון בבקשה לעיון חוזר, שהתקיים ביום 21.12.2020, אליו הובא הנאשם עצור בעקבות צו הבאה שהוצא כנגדו, עתרה ב"כ הנאשם להקדים את מועד הדיון לטיעונים לעונש וביקשה לקבוע אותו בימים הקרובים, תוך שהנאשם יוכל להשתחרר מצו ההבאה ולשהות בתנאים בהם שהה - מעצר בפיקוח אלקטרוני. בנסיבות שנוצרו, מצאתי לקבל את בקשת ב"כ הנאשם ובהסכמת ב"כ המאשימה, הנאשם הוחזר לתנאים בהם שהה ודיון הטיעונים לעונש נדחה ביומיים.

בדיון שהתקיים ביום 23.12.2020, טענו הצדדים לעונש. בדיון זה, כפי שיפורט להלן, עתר ב"כ הנאשם להטיל על הנאשם עונש של מאסר אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות. ב"כ הנאשם סבר שאין מקום להחזיר את עניינו של הנאשם אל שירות המבחן נוכח הצפי להימשכות הליכים והקושי של הנאשם ומשפחתו לקיים את תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני משך תקופה ארוכה.

לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, מצאתי להורות לממונה על עבודות השירות לערוך חוות דעת בעניין כשירות הנאשם לשאת המאסר בעבודות שירות, זאת תוך שהבהרתי, הן לנאשם והן לבא כוחו, כי אין מקום לפתח ציפייה לעניין העונש מעצם הפנייה זו ו כי ההפניה נעשית לצורך קבלת תמונה מלאה אודות הנאשם ונוכח עתירתו העונשית של ב"כ הנאשם.

ביום 12.1.2021 הגישה המאשימה בקשה חדשה לחילוט ההתחייבויות והערבויות שנקבעו בעניינו של הנאשם, זאת נוכח הפרות חוזרות של תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני על ידי הנאשם והמפקחים. במסגרת בקשה זו נמסר כי הממונה על הפיקוח האלקטרוני הורה על הפסקת המעצר בפיקוח אלקטרוני ועל מעצרו של הנאשם מאחורי סורג ובריא.

בדיון שהתקיים ביום 14.1.2021, במסגרת פיקוח שיפוטי על החלטת הממונה על הפיקוח האלקטרוני, מסר ב"כ הנאשם כי החלופה של מעצר בפיקוח אלקטרוני קרסה נוכח קשיי משפחת הנאשם לקיימה. ב"כ הנאשם עתר להקדים את מועד גזר הדין תוך שמסר כי הוא עומד על עמדתו שיוטל על הנאשם עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות. ב"כ הנאשם הסכים כי הנאשם יותר במעצר של ממש, מאחורי סורג ובריא, עד לסיום ההליכים. בהתאם להסכמתו של ב"כ הנאשם, הנאשם נעצר עד לתום ההליכים שלא במסגרת פיקוח אלקטרוני.

טיעוני הצדדים

6. המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם צריך לנוע בין 12 ל- 36 חודשי מאסר. המאשימה עתרה לעונש של 13 חודשי מאסר, מאסרים מותנים, קנס כספי משמעותי בהתאמה לקנסות שהושתו על הנאשמים 2 ו-3 ופסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי.

המאשימה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו, למידת הפגיעה המשמעותית בהם, לעובדה כי הנאשם היה מודע לכך שהנאשם 3 החזיק את הנשק ברכב, לנסיבות ביצוע העבירות, לחומרה האינהרנטית הגלומה בעבירות נשק בשים לב לסוג הנשק הקטלני שהחזיקו הנאשמים בטבורה של עיר, למדיניות הענישה הנהוגה ולצורך בהשתת עונשי מאסר בפועל גם לנאשמים נעדרי עבר פלילי נוכח שיקולי ההרתעה הנדרשים לעבירות בהן הורשע הנאשם.

המאשימה הפנתה לגזרי הדין שנגזרו על שותפיו של הנאשם, ובעיקר לגזר דינו של הנאשם 2 שנדון במסגרת הסדר טיעון "סגור" לעונש של 14 חודשי מאסר ועונשים נלווים, בגין עבירות זהות לאלו שעבר הנאשם. המאשימה ציינה בעניין זה, כי חלקו של הנאשם בעבירה של הפרעה לשוטר הוא משמעותי יותר מזה של שותפיו, שכן הוא זה שנהג ברכב ולא נענה לקריאות השוטרים לעצור. המאשימה טענה כי הגם שלנאשם אין עבר פלילי משמעותי, בשונה מנאשם 2 שלו עבר פלילי לא מבוטל (אם כי לא בעבירות נשק), אין בכך כדי להצדיק הטלת עונש שאיננו עונש של מאסר בפועל אף בעניינו של הנאשם, וזאת בהתאם למדיניות הענישה הנהוגה.

ביחס לעונש שהוטל על נאשם 3, המאשימה טענה כי אין מקום לגזור על הנאשם עונש שהוא מחצית מהעונש שהוטל על נאשם 3, שכן בהתאם לפסיקה אין מקום לבצע תחשיב אריתמטי בין עונשו של המסייע לעונשו של המבצע העיקרי.

המאשימה הפנתה במסגרת טיעוניה לעונש לתסקירי שירות המבחן מהם עלה כי הנאשם סירב להשתלב בהליך טיפולי ומכאן שאין מקום לתת במסגרת גזר דינו של הנאשם ביטוי לשיקולי שיקום. המאשימה צרפה פסיקה לתמיכה בטיעוניה.

7. ב"כ הנאשם טען כי מתחם העונש ההולם צריך לנוע בין עונש של מאסר על תנאי לעונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. ב"כ הנאשם עתר לעונש מאסר לתקופה של עד 6 חודשים לריצוי בעבודות שירות. יצוין כי בדיון שהתקיים ביום 14.1.2021, עם מעצרו של הנאשם, שב ב"כ הנאשם ועתר לעונש זהה, ולחלופין, ככל שהנאשם לא ימצא מתאים לרצות המאסר בעבודות שירות, עתר להטיל על הנאשם עונש של מאסר בפועל תוך התחשבות בתקופת המעצר (של ממש ובפיקוח אלקטרוני).

ב"כ הנאשם טען כי אין מקום להשוואת עונשו של הנאשם לעונשו של נאשם 2, אף שאלה הורשעו באותן עבירות. לעניין זה טען ב"כ הנאשם כי נאשם 2 הסכים לעונש שנגזר עליו במסגרת הסדר "סגור"

משיקולים ראייתיים שאינם חופפים לאלו המתקיימים בעניינו של הנאשם. בנוסף הפנה ב"כ הנאשם להבדלים המתקיימים בין הנאשם לנאשם 2 במישור של "העושה", דהיינו, בהבדלים הקשורים בנסיבות האישיות ובעבר הפלילי של כל אחד מהם באופן כזה המצדיק הטלת עונש קל לנאשם ביחס לזה אשר הוטל על נאשם 2.

ב"כ הנאשם טען כי יש לתת משקל לנסיבותיו האישיות-משפחתיות של הנאשם, לגילו הצעיר (אף ביחס לנאשמים 2 ו-3), לעובדה כי אין לו רקע עברייני, לעובדה כי התנהל עד לאירוע באופן נורמטיבי ולכך כי שירת בצה"ל שירות מלא, כששנתיים מתוכו כלוחם בחטיבת גבעתי.

ב"כ הנאשם התייחס במסגרת טיעונו לבקשת הנאשם לגזור את דינו מבלי להמתין למיצוי ההליך הטיפולי במסגרת שירות המבחן. ב"כ הנאשם מסר כי עמדה זו של הנאשם נבעה אך בשל הקשיים שנוצרו למשפחת הנאשם להמשיך בפיקוח על הנאשם במסגרת המעצר בפיקוח אלקטרוני. בעניין זה נמסר כי הנאשם שהה כבר תקופה ארוכה במעצר בפיקוח אלקטרוני, ובהתאם לצפי, כפי שזה נמסר על-ידי שירות המבחן, היה עליו להמתין עוד תקופה ממושכת כדי להתחיל ולהשתלב בהליך טיפולי. ב"כ הנאשם הוסיף כי משפחת הנאשם, שהיא משפחת עולים מאתיופיה קשת יום, נקלעה למצב כלכלי קשה, זאת גם בשים לב לתקופת החירום בה אנו מצויים בשל משבר ה"קורונה", מה שהקשה עליה להמשיך כאמור בפיקוח על הנאשם.

ב"כ הנאשם טען כי יש לתת משקל של ממש להודאת הנאשם, לשיתוף הפעולה שלו עם שירות המבחן, לעברו הנורמטיבי, לנסיבות ביצוע העבירות (לרבות לפרק הזמן הקצר בו בוצעו העבירות ולמפגש המזדמן שלו עם נאשמים 2 ו-3 עמם אין לו קשר), לתקופה בה שהה הנאשם במעצר ממש (כחודשיים) ולתקופה בה שהה במעצר בפיקוח אלקטרוני (כשמונה חודשים).

ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה לתמיכה בטיעונו.

8. הנאשם הביע חרטה וביקש סליחה על מעשיו. הנאשם הוסיף כי היה חודשיים במעצר ושמונה חודשים בבית במעצר בפיקוח אלקטרוני וביקש את רחמי בית המשפט גם נוכח המצב הכלכלי של משפחתו.

דין

9. סבורני כי מתחם העונש ההולם בעניינו נע בין 8 ל-24 חודשי מאסר. בקביעת המתחם התחשבתי בערכים המוגנים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כפי שאפרט להלן.

10. הנאשם פגע בערכים המוגנים של שמירה על שלום הציבור ובטחון, הגנה על חיי אדם, הסדר הציבורי והגנה על נציגי שלטון החוק ויכולתם לבצע את תפקידם.

11. ניסיון החיים במציאות הישראלית מלמד כי ישנו בסיס מוצק לחשש כי נשק שהוחזק באופן לא חוקי יימצא בסופו של יום בידי גורמים עברייניים או עוינים שיעשו בו שימוש לפגיעה בגוף ובנפש. בע"פ 5220/09 **הייתם עוואודה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו,) (להלן: "עניין עוואודה") התייחס בית המשפט העליון לחומרה שבעבירות הנשק:

"...נשק הוא נשק הוא נשק, ובנסיבות הישראליות נשק בידיים לא מורשות עלול להתגלגל למקום לא טוב, וכדברי האומר "מחזה שבמערכתו הראשונה נראה אקדח, עשוי האקדח לירות במערכה האחרונה....".

12. בענייננו, מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא לא מבוטלת וזאת בשים לב לסוג ולאופי כלי-הנשק שהוחזקו ברכב ולעובדה כי אלו הוחזקו ברכב במרכזה של עיר.

כאמור, מדובר בענייננו בשני כלי-נשק קטלניים (כשלמצער אחד מכלי-הנשק היה טעון באותה תחמושת), כאשר אחד מכלי-הנשק עבר הסבה מנשק גז לנשק קליעי קטלני מה שיכול ללמד על השימוש המיועד בכלי-נשק אלו.

חומרה נוספת יש לראות בעובדה כי כאשר נדרש הנאשם לעצור את הרכב לצורך בדיקה משטרתית שגרתית בחר הוא, כמי שנהג ברכב, להאיץ את מהירות הרכב, לנסות ולהימלט מהשוטרים, ואגב כך להוביל למרדף משטרתית כשבמקביל הנאשם 3 זורק את כלי הנשק מהרכב, וזאת תחת עצירה מיידית של הרכב כדרישת המשטרה. כזכור, הנאשמים נעצרו רק לאחר שהרכב בו נסעו התחפר בקרקע.

יחד עם האמור, יש לתת משקל לעובדה כי הנאשם הורשע אך בעבירה של סיוע להחזקת נשק שהעונש לצדה הוא מחצית מהעונש הקבוע לעבירה העיקרית. כן יש לתת את הדעת לכך שכלי הנשק והתחמושת נתפסו בזירה.

מאידך, יש לתת הדעת לכך שמידת הפגיעה בערכים המוגנים שעומדים בבסיס עבירת ההפרעה לשוטרי בענייני של הנאשם היא משמעותית יותר מזו של הנאשמים 2 ו-3 וזאת בשים לב לכך שהוא זה שנהג ברכב ולא שעה להוראת השוטרים לעצור.

13. ביחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות נתתי משקל לסוג כלי-הנשק, לעובדה שמדובר בשני כלי-נשק; לעובדה שאחד מכלי-הנשק הוסב לנשק קליעי; לעובדה כי לשני כלי-הנשק הייתה תחמושת תואמת; לעובדה כי לפחות אחד מכלי-הנשק היה טעון במחסנית ובה התחמושת התואמת; לחלקו המשני של הנאשם בעבירה של החזקת נשק בהיותו "מסייע" לעבירה זו; לחלקו המשמעותי של הנאשם בביצוע העבירה של הפרעה לשוטרי בשים לב שהוא זה שנהג ברכב; לאופי ההפרעה לשוטרי שכללה הימלטות רכובה משוטרים שביקשו מהנאשם והנאשמים 2 ו-3 לעצור; לזמן הקצר של ההימלטות הרכובה; לכך שכלי הנשק והתחמושת נתפסו; לנזק שנגרם בפועל כתוצאה מביצוע העבירות ולנזק

שעלול היה להיגרם גם בשים לב לכך שהנאשם סייע להחזיק שני כלי נשק טעונים בתוככי העיר.

14. הפסיקה בעבירות הנשק היא מגוונת ותלויה בנסיבות ה"עושה" לרבות בגילו ובעברו הפלילי של הנאשם, ובנסיבות ה"מעשה" לרבות סוג הנשק, כמות הנשק או התחמושת, משך הזמן שהנשק הוחזק, המקום בו הוחזק הנשק, אם נעשה בנשק שימוש והתכלית שלשמה הוחזק הנשק.

לצד זאת, בית המשפט העליון חזר בשנים האחרונות פעם אחר פעם על כך שיש לתת ביטוי עונשי הולם ומרתיע לעבירות הנשק, ולצורך להחמיר בענישה ולהשית עונשי מאסר מאחורי סורג ובריוח גם במקרים של נאשמים צעירים נעדרי עבר פלילי, והכל כדי לנסות ולהתמודד עם התרחבות תופעת עבירות הנשק. לעניין זה ראו ע"פ 2564/19 **איברהים אזברגה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 27.6.2019), פסקה 10:

"קיימת בפסיקה מגמת החמרה ברמת הענישה של המעורבים בעבירות נשק תוך מתן ביטוי עונשי הולם לסכנה הנשקפת מהן; וזאת במטרה להרתיע את היחיד והרבים גם יחד מפני ביצוען. ברירת המחדל בעבירות נשק היא אפוא מאסר בפועל גם כאשר הנאשם נעדר עבר פלילי..." (דגש לא במקור, י', ל').

וכן ע"פ 5330/20 **סמיר ענבתאוי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 22.11.2020), פסקה 14:

"בלב הדברים, עומדת החומרה היתרה הנובעת לביצוע עבירות נשק, לסוגיהן. בית משפט זה חזר ועמד בפסיקתו, לרבות בשנים האחרונות, על הסכנה הממשית הגלומה בעבירות אלה לשלום הציבור ולביטחוננו ועל הצורך האקוטי במיגורן, ובכלל זה על הצורך בהחמרת הענישה. ככלל, עונשם של המעורבים בעבירות נשק הוא מאסר ממושך לריצוי בפועל, אף אם הם נעדרים עבר פלילי מכל סוג שהוא וזו להם העבירה הראשונה...וכך גם אם מדובר בבגירים צעירים, במקרים המתאימים...יתרה מכך, בשל החומרה היתרה שבעבירות אלו והסיכון הגבוה שיש בהן לשלום הציבור ניתן משקל רב יותר לאינטרס הציבורי ולשיקולי ההרתעה" (דגש לא במקור, י', ל').

הצדדים צרפו והפנו לפסיקה שעניינה בעבירה העיקרית של החזקת נשק ולא בעבירת הסיוע כבענייננו זאת בשל הקושי אותו ציינו לאתר פסיקה מתאימה. מטבע הדברים צרף כל צד פסיקה התומכת בעמדתו העונשית.

המאשימה צרפה פסיקה בעבירה של החזקת נשק במסגרתה הושתו על הנאשמים עונשי מאסר בפועל. כאמור צרפה המאשימה פסיקה שעניינה בעבירה העיקרית ולא בעבירת הסיוע. מעבר לשוני מהותי זה, בחלק מהמקרים אליהם הפנתה המאשימה דובר בנסיבות שונות מאלו שבענייננו כמו סוג נשק שונה, מספר כלי נשק שונה, נאשמים בעלי עבר פלילי או כאלו שניהלו הליך הוכחות.

כך למשל ברע"פ 6265/20 **אבו אלקיעאן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 15.9.2020) נדחתה

בקשת רשות ערעור של נאשם, נעדר עבר פלילי, שהורשע לאחר ניהול הליך הוכחות בעבירה של החזקת אקדח בצרוף מחסנית ובה כדורים. בית המשפט העליון הותיר על כנו עונש של 12 חודשי מאסר שהשית עליו בית המשפט המחוזי לאחר שקיבל את ערעורו והפחית את עונשו ל-12 חודשי מאסר חלק 15 חודשי מאסר שהשית עליו בית משפט השלום. בשונה מעניינו באותו מקרה דובר מחד בעבירה עיקרית ולא בעבירה סיוע ובמי שניהל הליך הוכחות. מאידך דובר בהחזקה של כלי נשק אחד ובעבירה אחת כשבעניינו הורשע הנאשם בעבירה נוספת של הפרעה לשוטרי;

בע"פ 5646/15 **סאמח תיהאוי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.2.2016) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם, בעל עבר פלילי (הרשעה אחת), שהורשע בהחזקת אקדח טעון במחסנית ובה כדורים ברכבו בצוותא חדא עם אחר והותיר על כנו עונש של 15 חודשי מאסר. בשונה מעניינו באותו מקרה דובר מחד בעבירה עיקרית ולא בעבירה סיוע ובנאשם בעל עבר פלילי. מאידך דובר בנשק אחד ובעבירה אחת כשבעניינו הורשע כאמור הנאשם בעבירה נוספת של הפרעה לשוטרי;

בע"פ 2398/14 **ענאן אלהזייל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 7.7.2014) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירה של החזקת אקדח טעון במחסנית ובה 8 כדורים ובקופסת כדורים שהכילה 38 כדורים נוספים בעת שריצה עונש מאסר בעבודות שירות שהוטל עליו במסגרת תיק אחר, והותיר על כנו עונש של 13 חודשי מאסר. בשונה מעניינו באותו מקרה דובר מחד בעבירה עיקרית ולא בעבירה סיוע ובנאשם שביצע את העבירות שעה שריצה מאסר בעבודות שירות. מאידך דובר בנשק אחד ובעבירה אחת כשבעניינו הורשע הנאשם בעבירה נוספת של הפרעה לשוטרי;

בעפ"ג (מחוזי-ב"ש) 7552-07-20 **זאקי אלהוזייל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 22.7.2020) נדחה ערעורו של נאשם בעל עבר פלילי שהורשע בעבירה של החזקת אקדח לצד מחסנית עם כדורים והותיר על כנו עונש של 12 חודשי מאסר. בשונה מעניינו באותו מקרה דובר מחד בעבירה עיקרית ולא בעבירה סיוע. מאידך דובר במחסנית שנתפסה לצד הנשק ולא כשהיא טעונה בנשק כבעניינו, בנשק אחד ובעבירה אחת כשבעניינו הורשע הנאשם גם בעבירה נוספת של הפרעה לשוטרי;

בת"פ (מחוזי-ב"ש) 15178-08-18 **מדינת ישראל נ' אמנד אלעביד** (פורסם בנבו, 18.11.2019) נגזר על נאשם צעיר נעדר עבר פלילי שהורשע בעבירות של החזקת אקדח טעון במחסנית ובה כדורים ובעבירה של הפרעה לשוטרי עונש של 12 חודשי מאסר בניגוד להמלצת שירות המבחן להשית על הנאשם עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות. בשונה מעניינו באותו מקרה דובר מחד בעבירה עיקרית ולא בעבירת סיוע. מאידך, דובר בהחזקה של נשק אחד.

מנגד, ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה בעבירות נשק שבמסגרתה הושתו עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, וזאת על אף שהנאשמים הורשעו באותם מקרים בעבירה העיקרית של החזקת נשק ולא בעבירת סיוע כבעניינו. יחד זאת, מעיון בפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם עולה כי בחלק מהמקרים הוגשו בעניינם של הנאשמים תסקירים חיוביים של שירות המבחן ונמצא כי לנאשמים שם פוטנציאל שיקומי

גבוה ובחלק מהמקרים דובר בעבירות נוספות שונות או בעבירה אחת ללא עבירות נלוות כבעניינו.

כך, בע"פ 4945/13 **מדינת ישראל נ' עבד אלכרים סלימאן** (פורסם בנבו, 19.1.2014) בו דחה בית המשפט העליון את ערעור המאשימה על קולת העונש והותיר על כנו עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות שהושת על נאשם צעיר, נעדר עבר פלילי, שהורשע לאחר ניהול הליך הוכחות בעבירות של הפרעה לשוטר, מעשה פזיזות ורשלנות, הסתייעות ברכב לביצוע פשע ובעבירות של החזקת, רכישה הובלה ונשיאה של נשק. בית המשפט העליון דחה את מתחם העונש שקבע בית המשפט המחוזי (מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות ועד ל-20 חודשי מאסר בפועל) בקובעו שהוא מקל ביותר והעמיד תחתיו מתחם עונש הולם הנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר. יחד עם זאת, בית המשפט העליון מצא לחרוג ממתחם העונש ההולם שקבע ולהותיר את עונש המאסר לריצוי בעבודות שירות על כנו, משיקולי שיקום, לרבות גילו הצעיר וההתדרדרות שחלה במצבו הנפשי, כמו גם בשל העובדה שהנשק הוחזק על-ידי הנאשם לצרכי הגנה עצמית;

בע"פ 7139/12 **גורנו ליאור נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 7.3.2013) קיבל בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם, בעל עבר פלילי, שהורשע בשתי עבירות של החזקה ונשיאת נשק והפחית את עונשו ל-6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות חלף 8 חודשי מאסר שהשית עליו בית המשפט המחוזי. זאת, בעיקר נוכח חלוף הזמן של שנים ארוכות בין מועד ביצוע העבירות למועד גזר הדין ושינוי אורחותיו של הנאשם שלא שב להסתבך בפלילים;

בע"פ 5713/10 **יהושע אקרמן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 1.3.2011) התקבל ערעור הנאשם על גזר הדין שהוטל עליו בבית המשפט המחוזי במסגרתו נדון ל-10 חודשי מאסר בגין ביצוע עבירה של החזקת נשק (לבנת חבלה וחומר נפץ). בית המשפט העליון מצא להטיל על הנאשם עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות בשל המלצת שירות המבחן, העדר עבר פלילי, ותרומתו של הנאשם למדינה, לרבות בשירותו הצבאי.

בע"פ (מחוזי-חיפה) 52639-03-11 **מדינת ישראל נ' אבו רומי** (פורסם בנבו, 16.6.2011) דחה בית המשפט המחוזי את ערעור המדינה על קולת העונש שהושת על נאשם בעל הרשעה אחת קודמת שהורשע בעבירה של החזקת אקדח ומספר פריטי תחמושת והותיר על כנו עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי עבודות שירות בעיקר בשל המלצה לעונש שיקומי של שירות המבחן, תוך שהדגיש כי כערכאה דיונית היה משית על האשם עונש של מאסר בפועל ממש;

בע"פ (מחוזי-חיפה) 4318-10-11 **מדינת ישראל נ' איתן רפאילוב** (פורסם בנבו, 5.1.2015) דחה בית השפט את ערעור המדינה על קולת עונש המאסר בעניינו של נאשם צעיר ללא עבר פלילי, בוגר יחידה קרבית שהורשע בעבירה של החזקת לבנות חבלה, רימון עשן ורימון גז והותיר על כנו עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות אך החמיר את רכיב הקנס והשית עליו 40,000 ₪ חלף 3,000 ₪ שהשית עליו בית משפט קמא. בית המשפט התייחס במקרה זה לתסקיר החיובי של הנאשם ולתופעה החמורה של יוצאי יחידות קרביות

המחזיקים בפריטי נשק משירותם הצבאי אך סבר כי אין מדובר בהחזקה ממניעים עברייניים. יצוין כי דעת המיעוט בערעור סברה שיש להטיל על הנאשם עונש של 14 חודשי מאסר;

בת"פ (מחוזי-חיפה) 13153-08-15 **מדינת ישראל נ' עמאש** (פורסם בנבו, 4.4.2016) השית בית המשפט על נאשם נעדר עבר פלילי שהורשע בהחזקת אקדח, כדור ומחסנית ובה כדור נוסף בשטח פתוח עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות בשל תסקיר חיובי ופוטנציאל שיקומי גבוה.

בנוסף לפסיקה שצרפו הצדדים, אפנה אני גם לזו:

בע"פ 761/07 **מדינת ישראל נ' מיכאל אדרי** (פורסם בנבו, 22.2.07) בית המשפט העליון קיבל את ערעור המאשימה וגזר על נאשם שהורשע בהחזקת נשק, אקדח, מחסנית ותחמושת ובהפרעה לשוטרי עונש של 24 חודשי מאסר חלק 12 חודשי מאסר שהשית עליו בית המשפט המחוזי.

בע"פ 2541/17 **שאהר זיד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 3.5.2018) בית המשפט העליון דחה את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של שהיה בלתי חוקית וסיוע להחזקת נשק בכך שסייע להחזיק אקדח עם 5 כדורים יחד עם אחרים ברכב והותיר על כנו עונש של 6 חודשי מאסר שהשית עליו בית משפט קמא.

יצוין, כי במקרה זה לנאשם היה עבר פלילי והוא אף הורשע כאמור גם בעבירת שהיה שלא כדין בישראל (אם כי הייתה לו זיקה לישראל והוא פעל להסדיר מעמדו). מאידך, בעניינו של הנאשם שם הוגשה המלצה שיקומית של שירות המבחן, הוא לא נהג ברכב בו נתפס האקדח כי אם יש במושב האחורי ולא יוחסה לו בריחה מהמשטרה.

בע"פ 700/18 **רואי גרבי נגד מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 2.5.18), בית המשפט העליון דחה את ערעורו של נאשם שהורשע בסיוע להחזקת ולנשיאת נשק מסוג קרל גוסטב והותיר על כנו עונש של 7 חודשי מאסר לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון עמד על חומרת מעשיו של הנאשם גם בגדרי עבירת הסיוע שיוחסה לו. בשים לב לאמור ולעובדה שאותו נאשם (בדומה לעניינו) לא עשה מאמצים משמעותיים להשתלב בהליכי שיקום נדחה כאמור ערעור הנאשם. יוער, כי באותו מקרה המאשימה הגבילה עצמה לעונש של 9 חודשי מאסר. בנוסף, באותו מקרה לא יוחסה לנאשם עבירה פרט לעבירת הנשק, אם כי העבירה שם הייתה חמורה יותר (סיוע לנשיאת נשק [רובה] ולא סיוע להחזקה).

בת"פ (מחוזי-חיפה) 14456-01-19 **מדינת ישראל נ' חג'יר ואח'** (פורסם בנבו, 29.10.2019) גזר בית המשפט על נאשם 4, צעיר ללא עבר פלילי, שהורשע בעבירה של סיוע להחזקה ולהובלה של אקדח עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לאחר ששירות המבחן המליץ שלא להשית עליו עונש מאסר מאחורי סורג וברח.

בת"פ (מחוזי-באר שבע) 48795-09-14 **מדינת ישראל נ' אבו מדיעם ואח'** (פורסם בנבו, 20.7.2015),
השית בית המשפט המחוזי, במסגרת הסדר טיעון, עונשים שונים על נאשמים בעלי עבר פלילי.

בית המשפט השית על נאשם 1 שהורשע בהחזקה של נשק (שני אקדחים, שתי מחסניות ושנים עשר כדורים)
עונש של 12 חודשי מאסר וקנס עליו סוכם במסגרת הסדר הטיעון בסך של 50,000 ₪ ועל נאשם 2 שהורשע
בסיוע להחזקת נשק השית בית המשפט המחוזי עונש של 5 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, כאשר
מלכתחילה הגבילה המדינה עצמה בטיעוניה ביחס לנאשם זה לעונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

15. לא מצאתי בעניינינו לחרוג ממתחם העונש ההולם ובתוך מתחם העונש ההולם מצאתי לתת משקל
להודאת הנאשם, הודאה שיש בה משום לקיחת אחריות וחיסכון בזמן שיפוטי.

כן נתתי משקל לגילו הצעיר של הנאשם, לכך שהוא למעשה נעדר עבר פלילי (למעט רישום ישן מבית
משפט לנוער המתייחס לאי הרשעה בגין עבירה של הפרעה לשוטר) ולנסיבותיו האישיות - משפחתיות
המורכבות. כן נתתי משקל לפרק הזמן הממושך בו שהה הנאשם במעצר בפיקוח אלקטרוני.

נתתי משקל גם לחלקים החיוביים בתסקיר שירות המבחן. אף שהנאשם לא שולב בסופו של יום בהליך
הטיפול מצאתי לתת משקל להתרשמות שירות המבחן לעניין דפוסי התנהלותו החיוביים של הנאשם
ולעובדה כי הוא הורתע מעצם ההליך הפלילי שהתקיים בעניינו.

לצד זאת, נתתי דעתי לכך שהנאשם לא לקח אחריות מלאה על מעשיו בפני שירות המבחן ונטה לצמצם
חלקו; לכך שהנאשם בסופו של יום לא התגייס לטיפול שהוצע לו ולמעשה נעצר לאחר שהפר את תנאי הפיקוח
האלקטרוני. בית משפט זה לא התעלם מהקשיים של הנאשם ומשפחתו בקיום הפיקוח משך תקופה ממושכת,
ואף דחה הבקשה הראשונה לעיון חוזר בהחלטת המעצר בפיקוח האלקטרוני והורה על החזרתו למעצר
בפיקוח אלקטרוני, ואולם אף לאחר מכן שב הנאשם והפר התנאים בניגוד להתחייבויותיו עד שהממונה על
הפיקוח החליט מנהלית על העברת הנאשם למעצר של ממש, החלטה שקיבלה אשרור של בית המשפט
בהסכמת בא כוחו של הנאשם.

התנהלות זו, כמו גם בקשת הנאשם שלא לשוב אל שירות המבחן בהמשך ולגזור את דינו מוקדם ככל הניתן,
איינו למעשה האפשרות לשילוב הנאשם בהליכים טיפוליים.

הגם שחוסר שיתוף הפעולה של הנאשם בהתגייסות לטיפול נבע בעיקרו מקשיים הקשורים ביכולת הפיקוח
וההימצאות בתנאים שנקבעו, הסיכון עליו הצביע שירות המבחן בתסקיר הראשון להישנות עבירות דומות נותר
על כנו.

נתון זה משליך על הצורך לתת ביטוי בענישה גם לשיקולי הרתעת היחיד בעניינינו. על כך יש להוסיף, כי כעולה
מהפסיקה אליה הפנית, בעבירות נשק יש צורך לתת ביטוי בענישה גם לשיקולי הרתעת הרבים.

הצדדים התייחסו בטיעוניהם כמפורט לעיל גם לנפקות של הענישה שהוטלה על הנאשמים 2 ו-3 על עונשו של הנאשם, ובפרט לענישה שהוטלה על הנאשם 2 שהורשע בעבירות דומות לאלו שבהן הורשע הנאשם (14 חודשי מאסר וענישה נלווית כאמור לעיל). לכאורה, יש מקום להטיל על הנאשם עונש זה או דומה לזה שהוטל על הנאשם 2 כנגזר מעקרון האחידות בענישה, ואולם סבורני כי בענייננו יש מקום לתת משקל מוגבל לעקרון זה.

אחד התנאים ליישום עקרון האחידות בענישה הוא קיומה של זהות או דמיון בולט בנסיבות ה"מעשה" ו"העושה". לעניין זה ראו ע"פ 9919/17 מוחמד זועבי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 9.7.2019), פסקה 12:

"עקרון אחידות הענישה, הנגזר מעיקרון שוויון הנאשמים בפני החוק, מחייב שמירה על הלימה בין עונשיהם של נאשמים בעלי נסיבות אישיות דומות אשר ביצעו עבירות הדומות באופיין (ראו: ע"פ 5640/97 רי"ך נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(2) 471, 433 (1999); ע"פ 9792/06 חמוד נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 15 (1.4.2007); ע"פ 5576/10 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 4 לחוות דעתו של השופט (כתוארו אז) ס' ג'ובראן (14.4.2011) (להלן: עניין פלוני))."

בענייננו, לא קיימת זהות או דמיון בולט בין הנאשם לנאשם 2 במישור ה"עושה". הנאשם בענייננו הוא צעיר, כבן 24 בעת ביצוע העבירות, ואילו הנאשם 2 היה כבן 35 בעת ביצוע העבירות. בנוסף, לנאשם אין עבר פלילי (למעט אי ההרשעה הישנה מבית משפט לנוער) ואילו לנאשם 2 עבר פלילי עשיר והוא ריצה בעברו מספר תקופות מאסר.

לא זו אף זו, עונשו של הנאשם 2 נגזר לאחר אימוץ הסדר עונשי "סגור" אליו הגיע עם המאשימה, כאשר השיקולים לאימוץ הסדר מסוג זה אינם חופפים לשיקולים ששוקל בית המשפט בגזרו את הדין בדרך הרגילה בהתאם למתווה של תיקון 113 לחוק העונשין. הסדר עונשי "סגור" מבטא על דרך כלל את כח המיצוי של הצדדים במשא ומתן שניהלו ואין הכרח שהוא ישליך במלואו על עונשו של נאשם נוסף שלא הגיע להסדר עונשי, לקולה או לחומרה.

נוכח האמור סבורני כי לא יהיה זה נכון להשוות או לקרב עד מאוד עונשו של הנאשם לזה של הנאשם 2. לצד זאת, אין בהבדלים אלו שבין הנאשם לנאשם 2 כדי להצדיק הימנעות מהשתת עונש של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח גם בענייננו של הנאשם.

נסיבות ביצוע העבירות, לקיחת האחריות החלקית, הברחה מהמשטרה במהלך האירוע, חוסר הרצון להשתלב בהליך טיפולי, מדיניות הענישה בעבירות הנשק ושיקולי ההרתעה, כולם מצדיקים השתת עונש של מאסר בפועל ממש.

אכן, הנאשם נמצא כשיר לרצות מאסר בעבודות שירות, ואולם הובהר לנאשם ולבא כוחו כי חוות הדעת של הממונה על עבודות השירות הוזמנה אך לבקשת בא כוחו של הנאשם, כשהובהר כי אין מקום לפתח ציפייה

לעניין העונש כתוצאה ממהלך זה. מששבתי ובחנתי לעומק טיעוני הצדדים וההפניות אליהן הפנו ואת תסקירי שירות המבחן הגעתי כאמור לכלל מסקנה לפיה לא ניתן להסתפק במאסר שירוצה בעבודות שירות.

לעניין אי פיתוח ציפייה מעצם ההפניה לממונה על עבודות השירות ראו למשל רע"פ 756/21 **עלי סלים מסארוה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 4.2.2021) פסקה 7; רע"פ 6466/17 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.9.2019) פסקה 8 וההפניות שם.

באשר לרכיב הקנס לו עתרה המאשימה, אציין כי התחשבתי בנסיבות ביצוע העבירות ובכך שאין זיקה ישירה לפגיעה בקניין או לעשיית רווח כספי או מניע של בצע כסף בבסיסן, כמו גם לנסיבות האישיות-משפחתיות המורכבות של הנאשם אשר היה עצור (ממש ובפיקוח אלקטרוני) תקופה ממושכת, מה שהשליך על יכולתו להתפרנס.

עוד אוסיף, כי גם בעניין הקנס לא מצאתי שיש הכרח לגזור גזירה שווה בעניינו של הנאשם מהקנסות שהוטלו על הנאשמים 2 ו-3, קנסות עליהם הסכימו ב"כ הצדדים במסגרת הסדר הטיעון.

באשר לרכיב פסילת רישיון הנהיגה לה עתרה המאשימה, הרי שבשים לב לכך שהנאשם הוא זה שנהג ברכב והוא זה שבפועל ברח מהשוטרים שכרזו לו לעצור, מצאתי שיש מקום להטיל על הנאשם גם רכיב עונשי זה.

יחד עם זאת, מצאתי שלא להכביד את היד עם הנאשם גם ביחס לרכיב זה בשים לב לתמהיל הענישה וליתר נסיבות העניין.

16. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי המעצר (ימי מעצר מאחורי סורג ובריח).

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של 3 שנים מיום שחרורו מן המאסר, שהנאשם לא יעבור עבירת נשק לפי סעיף 144 לחוק העונשין על חלופותיו השונות.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של 3 שנים מיום שחרורו מן המאסר, שהנאשם לא יעבור עבירה של הפרעה לשוטר.

ד. קנס בסך 2,000 ש"ח או 15 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בעשרה שיעורים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1.9.2021.

ה. אני פוסל את הנאשם מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה למשך 4 חודשים החל מיום השחרור מן המאסר. על הנאשם להפקיד את רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט לצורך תחילת מניין תקופת הפסילה.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, ו' אדר תשפ"א, 18 פברואר 2021 בנוכחות הצדדים.